

Nr 8.

Ankom till riksdagens kansli den 13 maj 1943 kl. 5 e. m.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande i anledning av motion angående avveckling av systemet med riksarbetarna i skogsbruket.

I en inom andra kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 277, har herr *Gustafsson* i Lekåsa hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa, att frågan om en avveckling av systemet med riksarbetarna i skogsbruket toges under övervägande.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har i vederbörlig ordning inhämtat yttranden över motionen från arbetsmarknadskommissionen, bränslekommissionen och domänstyrelsen samt berett arbetsgivareföreningen, landsorganisationen (LO), riksförbundet landsbygdens folk (RLF), skogs- och flottningsarbetareförbundet, skogsägareförbundet och skogsägareföreningarnas riksförbund tillfälle att inkomma med yttrande.

Arbetsmarknadskommissionen redogör för den ersättning som utgår till riksarbetarna samt framhåller, att systemet med riksarbetare varit en nödfallsutväg och att det icke bör bibehållas längre än som är oundgängligen nödvändigt. Med rådande läge på bränslemarknaden bör möjligheten dock bibehållas att tillämpa systemet även innevarande år. Bränslekommissionen anser sig ej kunna yttra sig över lämpligheten att avveckla systemet innan det visats att arbetskraft på annat sätt kan anskaffas. Domänstyrelsen förordar en omprövning av grunderna för de särskilda bidragen till riksarbetarna men avstyrker annan åtgärd. Arbetsgivareföreningen anser att systemet var lämpligt, då det infördes, men att det fått en olycklig utformning och att andra åtgärder därför böra vidtagas och systemet avvecklas. LO avstyrker motionen. RLF håller för troligt, att med hänsyn till vedproduktionen systemet måste bibehållas, men anser, att en omläggning av bidragen bör ske. Skogs- och flottningsarbetareförbundet framhåller att antalet riksarbetare nu är mycket ringa och att systemets skadliga verkningar överdrivits. Skogsägareförbundet anser, att riksarbetarna utfört ett gott arbete och att med hänsyn till läget systemet icke bör avskrivas. Skogsägareföreningarnas riksförbund anser, att systemet icke kan helt avvecklas, men att ersättning och lönevillkor böra justeras.

Utskottet delar den i flertalet yttranden framförda åsikten, att systemet med riksarbetare varit en nödfallsutväg och att detsamma icke bör bibehållas längre än nödvändigt. Det torde å andra sidan icke kunna förnekas att situa-

Utskottet.

tionen på bränslemarknaden alltjämt är och framdeles kan bli sådan, att alla möjligheter att säkra vedavverkningen bära tillvaratagas. Antalet riksarbetare är emellertid nu förhållandevis mycket ringa, varför eventuella olägenheter måste bli mindre framträdande. Om läget icke bättras, kan det dock bli nödvändigt att vidtaga längre gående åtgärder för att trygga bränsleförsörjningen, och därvid bära även riksarbetare kunna komma till användning. Utskottet kan därför icke för närvarande förorda systemets avveckling utan får hemställa,

att motionen II:277 ej måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 6 maj 1943.

På utskottets vägnar:

TORSTEN NILSSON.

Närvarande: herrar *Nilsson* i Stockholm, *Persson* i Norrby, fru *Ebon Andersson*,* herr *Andersson* i Alfredshem,* fru *Ekendahl*, herrar *Jansson* i Kalix, *Fröderberg*, *Johansson* i Kalmar, *Lundh* och *Hansson* i Skediga.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herrar *Persson* i Norrby, *Fröderberg* och *Hansson* i Skediga, som ansett att utskottets utlåtande bort ha följande lydelse:

”Utskottet delar — — — — mindre framträdande. Om läget icke bättras, kan det dock bli nödvändigt att vidtaga längre gående åtgärder för att trygga bränsleförsörjningen, och därvid bära även riksarbetare kunna komma till användning, varvid dock en omläggning av bidragen bör vidtagas. Utskottet kan — — — — åtgärd föranleda.”